

Profiel Uri (Uriël) Rosenthal

Uri (Uriël) Rosenthal (Montreux (Zwitserland), 19-07-1945) is de nieuwe Minister van Buitenlandse Zaken, en heeft sinds 8 juni 1999 zitting in de Eerste Kamer namens de VVD. Sinds 1 mei 2005 is hij fractievoorzitter van de VVD-fractie in de Eerste Kamer. Binnen de Eerste Kamer houdt hij zich bezig met de portefeuilles justitie, buitenlandse zaken en defensie. Hij was hoogleraar politicologie en bestuurskunde aan de Erasmus-universiteit in Rotterdam, en is sinds 1987 hoogleraar bestuurskunde aan de Universiteit van Leiden. Rosenthal staat bekend als een vertrouweling van Mark Rutte. Hij hielp Rutte onder meer bij het schrijven van een nieuw VVD-beginselprogramma in 2008¹.

Uri Rosenthal is van Joodse komaf, maar beschouwt zichzelf als niet-religieus². Hij staat vooral bekend als 'rampenprofessor', vanwege zijn werk als voorzitter voor het COT, Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement³, waarbij hij vele onderzoeken deed naar de afhandeling van rampen, zoals de Bijlmerramp. Binnen de VVD staat hij bekend als iemand die bindt, en niet houdt van meningsverschillen die publiekelijk worden uitgevochten. Frits Bolkestein omschreef hem ooit als iemand waarmee hij 'intellectueel kon sparren'.

Op buitenlands beleid heeft Rosenthal een niet heel uitgesproken profiel. Als 'rampenprofessor' heeft hij verschillende boeken geschreven over terrorisme⁴. In een artikel uit 2006 naar aanleiding van de Palestijnse parlementsverkiezingen sprak Rosenthal zich uit tegen het aangaan van banden met Hamas, zoals de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid had gesuggereerd, omdat de verkiezingen niet democratisch verlopen zouden zijn en Hamas als terroristische organisatie, die uit is op de vernietiging van Israël, zich niet kwalificeerde voor toenadering⁵.

Israël en het Midden-Oosten

Rosenthal is niet expliciet over zijn verhoudingen tegenover Israël en het Midden-Oosten, naast zijn gedane uitspraken over Hamas en Palestijns terrorisme. Dat betekent niet dat hij niet actief is in de regio; zo is hij lid van de Euro-Mediterrane Parlementaire Assemblee en Interparlementaire Unie (EMPA)⁶. Dit is een overleg van 280 parlementariërs uit de Europese Unie en de 17 Mediterrane partnerlanden van de EU in Zuid-Europa, Noord-Afrika en het Midden-Oosten, waaronder Israël en de Palestijnse Autoriteit. Het is opgericht in het kader van het Barcelona-proces, een proces dat gestart is in 1995 en als doel heeft de banden tussen de Europese Unie en de landen rond de Middellandse Zee te versterken. Namens Nederland zitten er 3 parlementariërs in EMPA, twee uit de Tweede Kamer en één uit de Eerste Kamer; dit zijn respectievelijk Kathleen Ferrier (CDA) en Khadija Arib (PvdA), en Uri Rosenthal. Rosenthal neemt namens Nederland zitting in de commissie voor politiek, veiligheid en mensenrechten.

Op de agenda van het EMPA staat vaak het vredesproces in het Midden-Oosten, onder meer doordat de EMPA een van de weinige fora is waarbij landen als Israël en Syrië om één tafel zitten.

In een interview met de NOS naar aanleiding van de presentatie van het nieuwe kabinet gaf Rosenthal aan dat Israël 'een speciaal aandachtspunt' voor hem zal zijn en hij in de relatie zal investeren⁷. Dat is conform de tekst van het regeerakkoord betreffende het buitenlands beleid. Wat

¹ Kim van Keken, 'Profiel Uri Rosenthal: Informatieur wars van de fluwelen handschoen', 14-06-2010, <http://www.volkskrant.nl/vk/nl/2686/Binnenland/article/detail/1002422/2010/06/14/Profiel-Uri-Rosenthal-Informatieur-wars-van-de-fluwelen-handschoen.dhtml>

² 'Uri Rosenthal is veelzijdig brandenblusser', 08-10-2010, De Pers, <http://www.depers.nl/binnenland/515453/Uri-Rosenthal-is-veelzijdig-brandenblusser.html>

³ 'Uri Rosenthal is beoogd minister van Buitenlandse Zaken', 08-10-2010, NRC Handelsblad, http://www.nrc.nl/binnenland/article2629567.ece/Uri_Rosenthal_is_beoogd_minister_Buitenlandse_Zaken

⁴ 'Prof. Dr. U. (Uri) Rosenthal', Parlement & Politiek, <http://www.parlement.com/9291000/biof/02273>. Het betrof onder meer de volgende boeken: Rosenthal, Uriël & Erwin R. Muller, 'The Evil of Terrorism', 2007: Charles C. Thomas Publisher, Springfield; VS; Rosenthal, Uri, Muller, Erwin & Arnout Ruitenbergh, 'Het terroristische kwaad; diagnose en bestrijding', 2005: Boom Juridische Uitgevers, Den Haag. Voor een recensie van het laatste boek zie <http://www.nationaalcrisiscentrum.nl/bibliotheek/het-terroristische-kwaad-diagnose-en-bestrijding>

⁵ Uri Rosenthal, 'Hamas verdient geen toenadering', 18-04-2006, NRC Handelsblad, http://www.nrc.nl/opinie/article1674267.ece/Hamas_verdient_geen_toenadering

⁶ 'EMPA', Eerste Kamer, <http://www.eerstekamer.nl/commissies/empa>

⁷ Marliou Visser, 'Rosenthal: Gedoogsteun PVV toelichten in het buitenland', 14-10-2010, Elsevier, <http://www.elsevier.nl/web/Nieuws/Politiek/278558/Rosenthal-Gedoogsteun-PVV-toelichten-in-het-buitenland.htm>

het in de praktijk betekent moet worden afgewacht; dat het een trendbreuk inhoudt met het beleid van zijn voorganger is zeer onwaarschijnlijk.